

Briselē, 2025. gada 11. novembrī
(OR. en)

14442/25

ECOFIN 1408

UEM 512

FIN 1245

ECB

EIB

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko groza 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmumu par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

(... gada ...),

**ar ko groza 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmumu
par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹, un jo īpaši tās 20. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

tā kā:

- (1) Pēc tam, kad Igaunija 2021. gada 18. jūnijā iesniedza nacionālo atveseļošanas un noturības plānu (“ANP”), Komisija iesniedza Padomei priekšlikumu ar tā pozitīvu novērtējumu. Padome 2021. gada 29. oktobrī apstiprināja pozitīvo novērtējumu ar īstenošanas lēmumu² (“Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmums”). Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmums tika grozīts ar Padomes 2023. gada 16. jūnija Īstenošanas lēmumu³.
- (2) Igaunija 2025. gada 2. oktobrī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. panta 1. punktu iesniedza Komisijai pamatotu lūgumu ierosināt grozījumus Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmumā, jo objektīvu apstākļu dēļ ANP daļēji vairs nav iespējams īstenot. Pamatojoties uz to, Igaunija iesniedza grozītu ANP.

Grozījumi, kuru pamatā ir Regulas (ES) 2021/241 21. pants

- (3) Igaunijas iesniegtie ANP grozījumi objektīvu apstākļu dēļ attiecas uz 41 pasākumu.

² ST 12532/21, ST 12532/21 ADD 1, ST 12532/21 ADD 1 COR 1 un ST 12532/21 ADD 1 COR 1 REV 1, pieejams vietnē <http://register.consilium.europa.eu>.

³ ST 9367/23 un ST 9367/23 ADD 1 REV 1, pieejams vietnē <http://register.consilium.europa.eu>.

- (4) Igaunija ir paskaidrojusi, ka tirgus pieprasījuma izmaiņu dēļ trīs pasākumus vairs nav iespējams īstenot. Tas attiecas uz 1.3. pasākumu (Digitālo pavadzīmju pakalpojumu izstrāde), 2.7. pasākumu (Radīt iespējas uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu vidi saudzējoša ūdeņraža tehnoloģiju ieviešanai) un 4.7. pasākumu (Enerģijas uzglabāšanas izmēģinājuma programma). Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi grozīt minētos pasākumus. Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (5) Igaunija ir paskaidrojusi, ka trīs pasākumi ir grozīti, lai īstenotu labākas alternatīvas nolūkā sasniegt pasākumu sākotnējo mērķi. Tas attiecas uz 2.6. pasākumu (Zaļais fonds), 4.4. pasākumu (Zaļās pārkārtošanās veicināšana enerģētikas ekonomikā) un 6.6. pasākumu (Darba tirgus pasākumu nodrošināšana jauniešu bezdarba mazināšanai). Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi grozīt minētos pasākumus. Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (6) Igaunija ir paskaidrojusi, ka 33 pasākumi ir grozīti, lai īstenotu labākas alternatīvas, kas ļauj samazināt administratīvo slogu un vienkāršot Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmumu, vienlaikus joprojām sasniedzot minēto pasākumu mērķus. Tas attiecas uz 1.1. pasākumu (Uzņēmumu digitālā pārveide), 1.2. pasākumu (e-būvniecības attīstība), 1.4. pasākumu (Prasmju reforma uzņēmumu digitālajai pārveidei), 1.5. pasākumu (Atbalsts uzņēmumu konkurētspējai ārvalstu tirgos), 2.2. pasākumu (Zaļās prasmes uzņēmumu zaļās pārkārtošanās atbalstam), 2.3. pasākumu (Zaļo tehnoloģiju izstrādes programmas), 2.4. pasākumu (Ražošanas uzņēmumu uzņēmējdarbības modeļu modernizācija), 2.5. pasākumu (Resursu ziņā efektīvu zaļo tehnoloģiju ieviešana), 2.8. pasākumu (Piegādes drošības investīciju atbalsts), 3.1. pasākumu (Izcilības centra izveide un attīstība datu pārvaldības un atvērto datu jomā), 3.2. pasākumu (Pasākumu pakalpojumu un proaktīvu digitālo publisko pakalpojumu izstrāde privātpersonām), 3.3. pasākumu (Pasākumu pakalpojumu un digitālās vārtejas izstrāde uzņēmējiem), 3.4. pasākumu (*#Bürokratt* programma (valsts virtuālā palīga platforma un ekosistēma), 3.5. pasākumu (Digitālo pamatpakalpojumu pārveidošana un droša pāreja uz mākoņdatošanas infrastruktūru), 3.6. pasākumu (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas stratēģiskās analīzes izveide Igaunijā), 3.7. pasākumu (Informācijas sistēma nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un teroristu finansēšanas reāllaika stratēģiskai analīzei), 3.8. pasākumu (Ļoti augstas veiktspējas platjoslas tīklu būvniecība), 4.1. pasākumu (Energoefektivitātes veicināšana), 4.2. pasākumu (Atbalsts daudzdzīvokļu ēku renovācijai), 4.3. pasākumu (Atbalsts mazu dzīvojamo ēku renovācijai), 4.5. pasākumu (Programma elektrotīkla stiprināšanai, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudu un pielāgotos klimata pārmaiņām (piemēram, aizsardzība pret vētrām)),

4.6. pasākumu (Programma enerģijas ražošanas veicināšanai rūpniecības rajonos),
4.8. pasākumu (Atkrastes vējparku attīstības veicināšana), 5.1. pasākumu (Izvērst drošu, zaļu, konkurētspējīgu, uz vajadzībām balstītu un ilgtspējīgu transporta un enerģētikas infrastruktūru), 5.2.a pasākumu (Daudzfunkcionāls darba kuģis), 5.4. pasākumu (Tallinas vecās ostas tramvaja līnijas būvniecība), 5.5. pasākumu (Pašvaldību ieguldījumi velosipēdos un gājēju ceļos), 6.1. pasākumu (Visaptverošas izmaiņas veselības aprūpes organizācijā Igaunijā), 6.2.a pasākumu (TERVIKUM būvniecība), 6.8. pasākumu (Ilgttermiņa aprūpe), 8.1. pasākumu (Atjaunīgās enerģijas avotu izmantošanas veicināšana), 8.2. pasākumu (Programma, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas ražošanas piekļuvi elektroenerģijas sadales tīklam) un 8.3. pasākumu (Ilgtspējīgas biogāzes un biometāna ražošanas un ieviešanas apjoma palielināšanai). Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi grozīt minētos pasākumus. Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (7) Pēc tam, kad tika samazināts pasākumu īstenošanas līmenis saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. pantu, Igaunija ir lūgusi ļaut izmantot resursus, kas ir atbrīvoti, samazinot 2.7. pasākuma (Radīt iespējas uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu vidi saudzējoša ūdeņraža tehnoloģiju ieviešanai) īstenošanas līmeni, viena jauna 5.3.b pasākuma (Dzelzceļa līnijas posma Rapla – Lelle renovācija) pievienošanai un 5.3.a pasākuma (*Rail Baltic* viaduktu būvniecība) īstenošanas līmeņa palielināšanai. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi palielināt viena pasākuma īstenošanas līmeni un pievienot vienu jaunu pasākumu. Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

Atskaites punktu un mērķrādītāju sadalījums

- (8) Būtu jāgroza atskaites punktu un mērķrādītāju sadalījums pa maksājumiem, lai ņemtu vērā ANP grozījumus un Igaunijas iesniegto indikatīvo grafiku.

Komisijas novērtējums

- (9) Komisija ir novērtējusi grozīto ANP saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.
- (10) Komisija uzskata, ka Igaunijas ierosinātie grozījumi neietekmē Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmumā izklāstīto ANP pozitīvo novērtējumu par ANP atbilstību, efektivitāti, lietderību un saskaņotību ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a), b), c), da), db), f), g), h), j) un k) apakšpunktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.

Princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”

- (11) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. kritērijā, gaidāms, ka grozītais ANP nodrošinās, ka neviens (A reitings) ANP iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852⁴ 17. panta nozīmē (princips “nenodarīt būtisku kaitējumu”).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

- (12) Grozītajā ANP ir novērtēta atbilstība principam “nenodarīt būtisku kaitējumu”, ievērojot metodiku, kas izklāstīta tehniskajos norādījumos, kuri sniegti Komisijas paziņojumā “Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu”⁵. Novērtējumu veic sistemātiski katrai grozītajai reformai un investīcijām, ievērojot divpakāpju pieeju. Novērtējumā secināts, ka attiecībā uz visiem grozītajiem pasākumiem un jauno pasākumu nepastāv būtiska kaitējuma risks. Vajadzības gadījumā prasības, kas noteiktas principa ‘nenodarīt būtisku kaitējumu’ novērtējumā, ir ietvertas pasākuma struktūrā un ir precizētas šā pasākuma atskaites punktā vai mērķrādītājā. Pamatojoties uz sniegto informāciju, var secināt, ka neviens pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Regulas (ES) 2020/852 17. panta nozīmē.

Zaļās pārkārtošanās, tostarp bioloģiskās daudzveidības, sekmēšana

- (13) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktā un V pielikuma 2.5. kritērijā, grozītajā ANP ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Klimata mērķu atbalstam paredzētie pasākumi veido 49 % no grozītā ANP kopējā piešķiruma un 78 % no pasākumu aplēstajām kopējām izmaksām *REPowerEU* nodaļā, kas aprēķinātas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 VI pielikumā izklāstīto metodiku. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 17. pantā, grozītais ANP ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.

⁵ OV C 58, 18.2.2021., 1. lpp.

- (14) Grozītajā ANP joprojām uzsvars ir likts uz jaunu zaļo tehnoloģiju izstrādi tādās stratēģiskās jomās kā enerģētika. Tas arī turpina atbalstīt uzņēmumu pāreju no fosilās enerģijas uz alternatīviem enerģijas avotiem, un tajā galvenā uzmanība ir vērsta uz ilgtspējīgas mobilitātes īpatsvara palielināšanu. Tas palīdz sasniegt 2030.–2050. gada mērķrādītājus un mērķi līdz 2050. gadam panākt ES klimatneitralitāti, paplašinot Igaunijas elektificētā dzelzceļa tīkla garumu un padarot sabiedrisko transportu, tostarp sabiedrisko transportu uz lidostu un no tās, Tallinā visaptverošāku un ērtāku.
- (15) Ar grozīto ANP tiek ieviests finanšu instruments 2.6. pasākumam (Zaļais fonds), kā arī tiek grozīti attiecīgie rādītāji. Minētā grozījuma rezultātā samazinās klimata mērķu sasniegšanai paredzēto līdzekļu kopējā daļa. Turklāt 2.7. pasākuma (Radīt iespējas uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu vidi saudzējoša ūdeņraža tehnoloģiju ieviešanai) mērķrādītāju samazināšana arī samazina ieguldījumu klimata jomā. To daļēji kompensē 5.3.a pasākuma (*Rail Baltic* viaduktu būvniecība) vēriena palielināšana un 5.3.b pasākuma (Dzelzceļa līnijas posma Rapla – Lelle renovācija) ieviešana. Kopumā prasība par klimata pasākumu izsekojamību tiks nodrošināta ar grozīto ANP visā tā kopumā, un tā joprojām lielā mērā pārsniedz 37 %.

Izmaksas

- (16) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktā un V pielikuma 2.9. kritērijā, grozītajā ANP sniegtais pamatojums par ANP aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (B reitings) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo jomu.
- (17) Saskaņā ar sniegto informāciju pārskatīto investīciju izmaksu aplēšu novērtējums liecina, ka lielākā daļa izmaksu ir pamatotas un ticamas, lai gan pierādījumi liecina par atšķirīgu detalizācijas pakāpi un aprēķinu dziļumu. Turklāt izmaiņas grozīto pasākumu izmaksu aplēsēs bija pamatotas un samērīgas, un tādējādi šo izmaksu aplēšu pamatotība un ticamība netika mainīta salīdzinājumā ar sākotnējo ANP. Visbeidzot, atzīts, ka grozītā ANP lēsto kopējo izmaksu summa ir atbilstīga izmaksu lietderības principam un samērīga ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.
- (18) Kopš iepriekšējā novērtējuma Komisijai ir bijusi piekļuve informācijai par Igaunijas revīzijas un kontroles sistēmas faktisko īstenošanu. Tā ietver konstatējumus, kas gūti revīzijā par Savienības finanšu interešu aizsardzību, kuru Komisija veica Igaunijā.
- (19) Ņemot vērā minēto informāciju, Komisija uzskata, ka Igaunijas ANP iekšējās kontroles sistēma kopumā ir pienācīga.

Pasākumi, ar kuriem atbalsta investīciju darbības, kas veicina Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (STEP) mērķu sasniegšanu

- (20) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/795⁶ 4. panta 4. punktu Igaunija par prioritāriem projektiem uzskatīja tos, kuriem saskaņā ar minētās regulas 4. panta 1. punktu ir piešķirts suverenitātes zīmogs. Tomēr Igaunija uzskatīja, ka šādi projekti nav jāiekļauj grozītajā ANP, jo tie parasti ir plaša mēroga un ilgtermiņa projekti, kam nepieciešams īstenošanas periods, kurš pārsniedz ANM atļauto termiņu.

Pozitīvs novērtējums

- (21) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi grozīto ANP un konstatējusi, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu un V pielikumu būtu jānosaka reformas un investīciju projekti, kas nepieciešami grozītā ANP īstenošanai, kādi ir attiecīgie atskaites punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un kādu summu Savienība dara pieejamu grozītā ANP īstenošanai.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/795 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (STEP) un groza Direktīvu 2003/87/EK un Regulas (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 un (ES) 2021/241 (OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

Finanšu iemaksa

- (22) Igaunijas grozītā ANP aplēstās kopējās izmaksas ir 953 380 000 EUR. Tā kā grozītā ANP aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka par Igaunijai pieejamo atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu, finanšu iemaksai, kas noteikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1755⁷ 4. panta a) punktu un Regulas (ES) 2021/241 20. panta 4. punktu un 21.a panta 6. punktu un kas iedalīta Igaunijas grozītajam ANP, vajadzētu būt 953 184 800 EUR. Tāpēc Igaunijai pieejamā finanšu iemaksa paliek nemainīga.
- (23) Tādēļ Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza. Skaidrības labad Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmuma pielikums būtu pilnībā jāaizstāj.
- (24) Šim lēmumam nebūtu jāskar iespējamās procedūras par iekšējā tirgus darbības kropļojumiem, jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neskar prasību dalībvalstīm īstenot pasākumus saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem un jo īpaši paziņot Komisijai par iespējama valsts atbalsta gadījumiem saskaņā ar Līguma 108. pantu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1755 (2021. gada 6. oktobris), ar ko izveido *Brexit* korekcijas rezervi (OV L 357, 8.10.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1755/oj>).

1. pants

ANP novērtējuma apstiprināšana

Pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts grozītā Igaunijas ANP novērtējums.

2. pants

Grozījumi

Padomes 2021. gada 29. oktobra Īstenošanas lēmuma par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu pielikumu aizstāj ar tekstu šā lēmuma pielikumā.

3. pants

Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Igaunijas Republikai.

...

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*